

BIBLIOTEKA UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

**SPRAWOZDANIE ROCZNE
2016**

Gdańsk 2017

Spis treści:

1. GŁÓWNE DOKONANIA.....	3
1.1 Najważniejsze wydarzenia i trendy	3
1.3 Współpraca	4
1.3.1 Rada Biblioteczna	4
1.3.2 Porozumienie o Współpracy Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS	4
1.3.3 Współpraca w Trójmieście i województwie pomorskim.....	5
1.3.4 NUKAT	5
1.3.5 Inne.....	5
2. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI.....	6
2.1 Czytelnicy, wypożyczenia	6
2.2 Działalność informacyjna	6
2.2.1 Usługi informacyjne.....	6
2.2.2 Szkolenia.....	7
2.2.3 Wystawy i prezentacje.....	8
2.3 Zbiory	8
2.3.2 Opracowanie zbiorów.....	10
2.3.3 Gospodarka zasobami bibliotecznymi	10
3. BIBLIOTEKA GŁÓWNA – UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW.....	12
4. BIBLIOGRAFIA I BIBLIOMETRIA	13
5. DIGITALIZACJA ZASOBÓW BIBLIOTECZNYCH	14
6. KOMPUTERYZACJA	15
7. BIBLIOTEKI SPECJALISTYCZNE	16
8. STATYSTYKA BIBLIOTECZNA.....	17
8.1 Udostępnianie.....	17
8.2 Zbiory	19
8.2.1 Gromadzenie	19
8.2.2 Opracowanie zbiorów.....	21
8.3 Inne dane	22
9. PRACOWNICY BIBLIOTEKI.....	23
10.1. Pracownicy zatrudnieni w Bibliotece	23
10.2 Struktura stanowisk pracowników działalności podstawowej.....	23
10.3. Struktura wykształcenia	23
10.4. Struktura wieku pracowników działalności podstawowej	24
10.5. Absencja.....	24
10.6 Fluktuacja kadry	24
10.7 Konferencje. Doksztalcanie	24
10.8 Publikacje, referaty	25
10.9 Nagrody i odznaczenia	25
10. SPRAWY ADMINISTRACYJNE	26
11. PLANY	27

1. GŁÓWNE DOKONANIA

1.1 Najważniejsze wydarzenia i trendy

Rok 2016 zaznaczył się w BUG następująco:

- otwarcie Biblioteki Humanistycznej na Wydziale Historycznym,
- zmodernizowanie magazynów w Bibliotece Ekonomicznej i Humanistycznej, m.in. zamontowanie regałów jezdnych z napędem elektrycznym,
- rozpoczęcie wdrożenia systemu EZD (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentami) – 1. etap
- podpisanie z firmą Innovative Interfaces Global Limited nowej umowy wsparcia dla systemu Virtua ILS,
- przeprowadzenie kursu e-learningowego dla studentów Wydziału Ekonomicznego dotyczącego źródeł informacji naukowej i metodologii pisania pracy magisterskiej,
- odnotowanie dalszego wzrostu zainteresowania zasobem Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej,
- testowanie systemu OMEGA-PSIR,
- organizacja, wraz z Centrum NUKAT, konferencji *Czasopisma naukowe w bibliotekach – zmierzch czy świt?*

W 2016 r. kontynuowano reorganizację struktury BUG:

- powołanie Biblioteki Neofilologicznej w budynku Neofilologii UG,
- powołanie Biblioteki Humanistycznej w budynku Wydziału Filologicznego i Historycznego,
- likwidacja Magazynu Bibliotecznego w Gdańsku przy ul. J. Sobieskiego.

1.2 Budżet

Realizacja statutowych zadań Biblioteki możliwa była dzięki kwocie przyznanej w ramach ogólnego budżetu Uczelni w wysokości 2 100 000 zł oraz kwocie 493 082 zł przeznaczonej przez wydziały UG na wydatki związane z prenumeratą czasopism zagranicznych drukowanych. Środki wypracowane przez Bibliotekę to kwota ok. 174 500 zł. Natomiast łączna wartość nabytków, które pochodziły ze źródeł nieodpłatnych: darów, egzemplarza obowiązkowego i wymiany, wyniosła 1 034 705 zł, w tym: dary – 156 402 zł, egzemplarz obowiązkowy – 834 266 zł, wymiana – 44 037 zł. Fundusz płac w 2016 r. wynosił ok. 7 800 000 zł. (dotacja budżetowa tzw. „podstawowa”).

1.3 Współpraca

1.3.1 Rada Biblioteczna

Odbyły się trzy posiedzenia Rady Bibliotecznej.

Na pierwszym, które odbyło się 14.03.2016 r., przedstawiono m.in. sprawozdanie BUG za rok 2015 oraz ustalono limity na zakup książek zagranicznych.

Najważniejszymi tematami kolejnej Rady z dnia 13.05.2016 r. były:

- rekomendacja kandydata na stanowisko dyrektora Biblioteki UG na kadencję 2016-2020,
- rekomendacja kandydata na stanowisko zastępcy dyrektora Biblioteki UG na kadencję 2016-2020,
- powołanie biblioteki na Wydziale Neofilologicznym,
- powołanie kierownika Biblioteki Humanistycznej,
- likwidacja Magazynu Bibliotecznego przy ul. Jana Sobieskiego.

W związku z kończąca się kadencją Rady Bibliotecznej dyrektor BUG Grażyna Jaśkowiak podziękowała przewodniczącemu Rady prof. dr. hab. inż. Jerzemu Błazejowskiemu za wieloletnią, owocną współpracę.

Na trzecim spotkaniu Rady Bibliotecznej, pierwszym w kadencji 2016-2020 z dnia 13.12.2016 r., wybrano prof. Ewę Oziewicz na przewodniczącą Rady.

Przewodnicząca zaproponowała listę tematów, które powinny być przedmiotem prac Rady:

- nowelizacja regulaminów Biblioteki UG i Rady Bibliotecznej,
- podział środków finansowych na zakup książek zagranicznych,
- zakup podręczników studenckich,
- zakup baz elektronicznych,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zatrudnionych w Bibliotece UG,
- wynagrodzenia osób zatrudnionych w Bibliotece UG,
- udział Biblioteki UG w promocji nauki i kultury,
- promocja Biblioteki UG w środowisku akademickim i regionie.

1.3.2 Porozumienie o Współpracy Bibliotek Wdrażających i Użytkujących VTLS

W dniach 8-10 czerwca 2016 r. zorganizowano w Bibliotece Politechniki Lubelskiej doroczne spotkanie Polskiej Grupy Użytkowników VTLS Virtua. Głównym tematem była prezentacja systemu bibliotecznego Sierra firmy Innovative, który w przyszłości mógłby zastąpić system Virtua. Przedstawiono m.in. wyniki testów oprogramowania w Bibliotece Narodowej oraz w Bibliotece UMK w Toruniu.

1.3.3 Współpraca w Trójmieście i województwie pomorskim

Najważniejszym wspólnym przedsięwzięciem bibliotek naukowych z Trójmiasta i Pomorza jest tworzona od 2009 r. Pomorska Biblioteka Cyfrowa. W 2016 r. w grupie bibliotek tworzących zasób PBC Biblioteka UG była w dalszym ciągu na 1. miejscu pod względem liczby opublikowanych dokumentów.

Łączna liczba odwiedzin portalu PBC od 1 grudnia 2009 r.¹ wyniosła 8 605 263. W ciągu 2016 r. portal PBC odwiedziły 2 246 122 osoby (↑ o 605 434 w stosunku do 2015 r.), a kolekcję przygotowaną przez BUG czytało 383 319 osób (↑ o 36 756 w stosunku do 2015 r.).

Największym zainteresowaniem cieszyły się czasopisma, gazety i dokumenty dotyczące historii Trójmiasta i regionu oraz materiały dydaktyczne.

Biblioteka Główna UG była gospodarzem pierwszego dnia (11.05.2016 r.) X Bałtyckiej Konferencji „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek” pod hasłem: *Zarządzanie jakością. Nowe rozwiązania w działalności biblioteczno-informacyjnej*. Organizatorami byli: Uniwersytet Gdański, Biblioteka Główna Politechniki Gdańskiej oraz Komisja Zarządzania i Marketingu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

1.3.4 NUKAT

Od czerwca 2002 r. BUG czynnie uczestniczy w tworzeniu zasobu NUKAT. Dobrze układająca się współpraca umożliwia katalogującym w BUG opracowywanie retrospektywne zbiorów.

Bibliotekarze z BUG brali udział w 5 szkoleniach online zorganizowanych przez Centrum NUKAT.

W trakcie roku informatycy z BUG we współpracy z Centrum NUKAT wykonali prace synchronizujące katalog online z bazą NUKAT.

Bibliotekarze z Oddziału Opracowania Zbiorów BUG wzięli udział w trzech spotkaniach zorganizowanych w Bibliotece UW. Dotyczyły one standardu RDA, transliteracji, a także zawiązania Grupy Roboczej ds. Standardów Bibliograficznych.

W dniach 19-20.09.2016 r. BUG wraz z Centrum NUKAT zorganizowały konferencję *Czasopisma naukowe w bibliotekach – zmierzch czy świt?*

1.3.5 Inne

Do bazy ASFA (Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts), która tworzona jest przez międzynarodową sieć centrów informacyjnych, wprowadzono 50 rekordów.

¹ Otwarcie portalu PBC.

2. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI

2.1 Czytelnicy, wypożyczenia

W systemie biblioteczno-informacyjnym UG najbardziej odwiedzaną placówką jest Biblioteka Główna. Zrealizowano tu najwięcej wypożyczeń, zarówno na miejscu, jak i na zewnątrz.

Liczba zarejestrowanych użytkowników Biblioteki UG wynosiła 47 371 osób (↑ o 1701 osób w stosunku do 2015 r.). Aktywnych użytkowników w 2016 r. było 16 940².

We wszystkich placówkach BUG udostępniono 963 813 wol. (↓ o 30 023 wol. w stosunku do r. 2015). Powodów spadku liczby tradycyjnych wypożyczeń może być kilka:

- dostęp do bogatej oferty źródeł elektronicznych,
- rozwijająca się Pomorska Biblioteka Cyfrowa,
- upowszechnienie nowych metod reprograficznych (skanowanie, zdjęcia) – czytelnik udostępnia pliki innym z pominięciem biblioteki.

Wypożyczalnia międzybiblioteczna sprowadziła 756 wol. (w tym 72 wol. z zagranicy) i wysłała do innych bibliotek 847 wol. (w tym 35 wol. za granicę). Współpracowano z 288 bibliotekami (w tym z 44 zagranicznymi).

2.2 Działalność informacyjna

2.2.1 Usługi informacyjne

We wszystkich placówkach BUG:

- udzielono 127 795 informacji (↓ o 53 933 w stosunku do 2015 r.), w tym:
 - ✓ 56 442 informacji katalogowych,
 - ✓ 8 884 informacji bibliograficznych,
 - ✓ 62 469 informacji rzeczowych,
 - ✓ zrealizowano 354 kwerendy (w tym: 121 w Bibliotece Główniej, 233 – w bibliotekach specjalistycznych).

Stale aktualizowano stronę domową BUG, dodając nowe zakładki, aktualne instrukcje i in. treści ważne dla użytkowników, m.in.:

- do serwisu „Nowości zagraniczne BUG” wprowadzono opisy 298 książek wraz ze skanami okładek;
- rozbudowywano zawartość informacyjną utworzonych w 2014 r. Portali Dziedzinowych.

² Tzn. użytkowników, którzy w 2016 r. wypożyczyli przynajmniej 1 wol. ze zbiorów BUG.

Bardzo aktywnie prowadzono profil BUG na Facebooku, wprowadzono 286 postów promujących przede wszystkim czytelnictwo oraz BUG i UG.

Ukazały się 2 numery periodyku elektronicznego *BUGletyn*, zawierającego publikacje pracowników BUG.

W 2016 r. odnotowano:

- 388 346 wejść na stronę katalogu online BUG,
- 430 141 wejść na stronę <http://www.bg.ug.edu.pl/>,
- 8 259 wejść na stronę <http://przewodnik.bg.ug.edu.pl/>,
- 289 wejść na stronę <http://e-kartki.bg.ug.edu.pl/>,
- 245 wejść na stronę „Archiwum wystaw BUG” <http://archiwumwystaw.bg.ug.edu.pl/>.

We wszystkich agendach BUG czytelnicy mają dostęp do 130 komputerów z dostępem do internetu (83 – w BG, 47 – w bibliotekach specjalistycznych).

2.2.2 Szkolenia

Kontynuowano szkolenie biblioteczne online. Do końca 2016 r. test kontrolny zaliczyło 5668 studentów.

W Bibliotece Głównej i bibliotekach specjalistycznych kontynuowano szkolenia i zajęcia z przysposobienia informacyjno-bibliograficznego dla studentów: przeszkolono 840 osoby (↓ o 265 osób). Szkolenia prowadzone były z użyciem nowoczesnego sprzętu, umożliwiającego prezentację katalogu online i dostępnych baz danych – zwiększa to znacząco ich wartość dydaktyczną.

W semestrze letnim 2016 r., dla Wydziału Ekonomicznego, poprowadzony został przedmiot „Metodologia i źródła informacji naukowej. Przygotowanie pracy magisterskiej”. Przedmiot zaliczyło 488 studentów studiów magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych. Przedmiot prowadzony był metodą e-learningu.

Zorganizowano kolejne szkolenia dla użytkowników czasopism i baz danych online. W Bibliotece Głównej przeszkolono 315 osób.

Przeprowadzono lekcje biblioteczne dla 32 uczniów szkół średnich.

W prelekcjach i pokazach zorganizowanych przez pracowników Oddziału Zbiorów Specjalnych wzięło udział 128 osób.

Ważnym aspektem działalności informacyjnej jest pozyskiwanie dostępów testowych do pojawiających się na rynku nowych baz danych. Pracownicy i studenci są informowani o możliwości testowania, zachęceni do korzystania i wyrażania opinii o przydatności danej bazy. Następnie prowadzona jest analiza wyników testowania, służąca do podejmowania decyzji o ewentualnym zakupie bazy. W 2016 r. testowano następujące bazy: - Art and Architecture Source, Computers & Applied Sciences Complete, eBook Academic Collection Trial, EconLit with Full Text, International Security & Counter Terrorism Reference Center, Oxford University Press.

Stałym zainteresowaniem cieszą się wycieczki po Bibliotece Głównej: budynek odwiedziło 556 osób (37 grup).

2.2.3 Wystawy i prezentacje

Ogółem w BUG zorganizowano 14 wystaw tematycznych.

Wystawy zorganizowane w Bibliotece Głównej:

- *była sobie Piaf*,
- *Europa krok po kroku – wystawa fotograficzna*,
- *Polscy kandydaci do Nagrody Nobla* - ekspozycja przygotowana przez dr hab. Alicję Węgrzyn, prof. nadzw. PAN
- *10-lecie siedziby Biblioteki Głównej*,
- *Nagrody Nike 2016*,
- *Literacka Nagroda Gdyni*,
- *„...dziwne jest materii pomieszanie”*. Wystawa przygotowana z okazji Roku Sienkiewicza.

Wystawy zorganizowane przez biblioteki specjalistyczne:

Biblioteka Ekonomiczna:

- *Seria „Beck Info Biznes” w zbiorach Biblioteki Ekonomicznej*,
- *Wydziałowe czasopisma naukowe UG*.

Biblioteka Neofilologiczna:

- *Ujrzane, w czasie zatrzymane. Zbigniew Żakiewicz*,
- *Wspomnienia. Doświadczenia. Perspektywy. Czterdziesty Jubileusz Skandynawistyki Gdańskiej*,
- *Między transtekstualnością a mitologizmem. Michel Tournier 1924-2016*.

Biblioteka Prawna:

- *Pracownicy naukowcy WPIA UG o Trybunale Konstytucyjnym*,
- *Prawo morskie – czasopisma w zbiorach Biblioteki Prawnej UG*.

W ramach Tygodnia Bibliotek 12.05.2016 r. zorganizowano warsztaty „Parkietażowe zakładki/okładki do książek”. Udział wzięło 21 dzieci a Bibliotekę Główną zwiedziło 88 osób.

2.3 Zbiory

2.3.1 Gromadzenie i uzupełnianie

(zob. tab. 3 – 8)

2.3.1.1 Druki zwarte

Do Biblioteki wpłynęło 26 351 wol. druków zwartych: 7 404 wol. pochodziło z zakupu i stanowiło ok. 28 % ogólnego wpływu książek.

Pozostałe woluminy to: egzemplarz obowiązkowy (15 500 wol.), dary (2 598 wol.) oraz książki pochodzące z wymiany i innych źródeł (849 wol.). Do księgozbioru wprowadzono 19

040 nowych tytułów. Książki pochodzące z egzemplarza obowiązkowego i darów poddano ocenie pod kątem zgodności z profilem gromadzenia.

Egzemplarz obowiązkowy w dalszym ciągu był głównym źródłem wpływu druków zwartych polskich i stanowił ok. 58,8 % ogólnego wpływu książek³. Średnia cena książki włączonej do zbiorów Biblioteki z egzemplarza obowiązkowego wyniosła 43 zł.

Dary (2 598 wol.) stanowiły ok. 9,8 % ogólnego wpływu druków zwartych.

Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego w roku 2016 prowadziła wymianę publikacji z 170 kontrahentami (110 krajowych, 60 zagranicznych). Dokumenty uzyskane tą drogą to 447 wol. druków zwartych i 118 tytułów druków ciągłych.

Wpływ druków zwartych ze wszystkich źródeł w 2015 r. był o ok. 7,2 % większy niż w 2014 r. (↑ o 1 895 wol.).

Średnia cena książki krajowej zakupionej przez Bibliotekę wyniosła 42 zł.

Książki zagraniczne kupowano na zamówienie pracowników naukowych. Zakup wydawnictw zagranicznych wyniósł 566 wol. i stanowił 2,1% ogólnego wpływu druków zwartych. Średnia cena książki zagranicznej zakupionej przez Bibliotekę wyniosła ok. 322 zł.

Biblioteka UG w 2016 r. umożliwiła dostęp do 190 003 pełnotekstowych e-książek oraz ponad 3 milionów dokumentów z kolekcji Academic Research eBooks Library, zawartych w 12 bazach krajowych i zagranicznych. Książki dostępne były ze strony <http://www.bg.univ.gda.pl>.

Najliczniejsze kolekcje publikacji pełnotekstowych to:

• Academic Complete	138 740 pozycji
• SpringerLINK (licencja narodowa)	27 258 pozycji

Przeprowadzono przetargi na dostawę książek krajowych i zagranicznych dla Biblioteki i jednostek organizacyjnych UG. Dostawa książek krajowych realizowana była przez firmę AZYMUT, która zaoferowała 35% rabatu, a książek zagranicznych – przez firmę Tomasz Zaród DolnySlask.com Agencja Internetowa (27,9% rabatu).

2.3.1.2 Druki ciągłe

BUG udostępnia 19 334 tytułów czasopism w wersji drukowanej. W r. 2016 Biblioteka na bieżąco gromadziła 2 795 tytułów czasopism drukowanych⁴.

W 2016 roku przeprowadzono przetarg na dostawę czasopism zagranicznych do Biblioteki i jednostek organizacyjnych UG. W przetargu na rok 2017 została wyłoniona firma ABE-IPS Sp. z o.o.

BUG oferowała dostęp do baz dostępnych dzięki licencji narodowej – w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki (EBSCO, Nature, Science, Science Direct, SpringerLink, Wiley-Blackwell, Web of Knowledge, SCOPUS).

³ Dotyczy egzemplarzy włączonych do zbiorów BUG.

⁴ Prenumerata, eo (wprowadzone do zbiorów), dary i wymiana.

Czytelnicy mieli dostęp do 28 936 czasopism pełnotekstowych i 33 649 czasopism z abstraktami artykułów.

Łączna wartość baz, zawierających wydawnictwa ciągłe, zakupionych przez BUG w 2016 r. wynosiła 700 251,02 zł.

Z usługi VPN (zdalny dostęp do prenumerowanych baz danych) skorzystało 2 571 użytkowników, którzy wygenerowali 68 168 poprawnych sesji (↑ o 2 075).

2.3.1.3 Zbiory specjalne

Zgromadzono 3226 jednostek ewidencyjnych⁵ (↓ o 1 374 w stosunku do 2015 r.). Głównym źródłem były dary (ok. 76% całego wpływu).

2.3.2 Opracowanie zbiorów

(zob. tab. 9 – 10)

2.3.2.1 Druki zwarte

Rekordy dla bieżących nabytków kopiowano w większości przypadków w Oddziale Gromadzenia. Katalogowanie obejmowało tylko te pozycje, dla których nie było opisów w bazie NUKAT. 19 298 woluminów (ok. 76%) przejętych z Oddziału Gromadzenia skierowano od razu do sygnowania i wysyłki do BG i bibliotek specjalistycznych.

Poza opracowywaniem bieżących nabytków kontynuowano prace nad konwersją do katalogu online zbiorów retrospektywnych z Biblioteki Głównej i bibliotek specjalistycznych. Łącznie retrokonwersji poddano 5 113 tytułów co stanowiło ok. 52,7% wszystkich nowych opisów bibliograficznych.

W ramach utrzymywania spójności katalogu online BUG z bazą NUKAT na bieżąco dokonywano stosownych poprawek na podstawie raportów z przetwarzania bufora oraz melioracji związanych ze zmianami w bazie katalogu NUKAT. Przeprowadzono także okresowe czynności porządkowe w katalogu lokalnym BUG.

2.3.2.2 Druki ciągłe

Na bieżąco opracowywano nowe wpływy czasopism. Rekordy bibliograficzne dla wydawnictw ciągłych były w znacznej większości kopiowane z bazy NUKAT (ok. 76 %).

2.3.2.3 Zbiory specjalne

W 2016 r. dopisano do inwentarza 3 186 jedn. zbiorów specjalnych. Do katalogu online wprowadzono 4 445 rekordów (w tym 1 505 dla książek, 2935 dla zbiorów specjalnych i 5 dla czasopism drugiego obiegu wydawniczego). W systemie tradycyjnym – na kartach katalogowych – opracowano 1 828 jednostek.

2.3.3 Gospodarka zasobami bibliotecznymi

Kontynuowano selekcję księgozbioru: odpisano ze stanu majątkowego Biblioteki 7 466 wol. druków zwartych i 2 343 wol. druków ciągłych.

⁵ Jednostki ewidencyjne: mapy, wolumeny, plansze, teki, dokumenty, utwory, płyty CD, kasety audio, kasety video, płyty DVD, płyty CD-ROM, płyty CD i kasety audio.

Przygotowano ofertę dubletów w ramach wymiany międzybibliotecznej, oferując innym bibliotekom 8 007 wol. druków zwartych i 1 515 wol. druków ciągłych.

Druki pochodzące z egzemplarza obowiązkowego, a pozostające poza profilem gromadzenia Biblioteki: 16 701 wol. druków zwartych i 1 417 wol. czasopism, przekazano innym bibliotekom naukowym w Trójmieście.

W Pracowni Konserwacji dokonano konserwacji 8 obiektów zabytkowych. W ramach prac konserwatorskich m.in. naprawiono karty tytułowe, uzupełniono ubytki skóry opraw (szerfowanie), usunięto zanieczyszczenia, scalono i wyprostowano karty, natłuszczono oprawy skórzane. Wykonano dokumentację fotograficzną oraz opisową wykonanych prac. Na bieżąco wykonywano drobniejsze prace konserwatorskie.

Introligatornia oprawiła 5 591 wol. czasopism i gazet oraz 4 126 wol. książek ze zbiorów BUG.

3. BIBLIOTEKA GŁÓWNA – UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W Bibliotece Głównej w „wolnym dostępie” znajduje się:

- ok. 530 tys. woluminów książek,
- ok. 174 tys. woluminów czasopism.

Użytkownicy mieli do dyspozycji dwa punkty wypożyczeń i 6 czytelń, w których znajdowało się 560 miejsc pracy dla czytelników i 83 stanowisk komputerowych. Coraz częściej czytelnicy korzystają z własnych komputerów przenośnych, łącząc się z siecią internet poprzez osobiste konta w systemie Eduroam.

Stałym dużym zainteresowaniem cieszą się pokoje pracy indywidualnej – w ciągu roku z 28 pomieszczeń skorzystało 116 osób. Pokoje pracy grupowej są użyczane przede wszystkim na działalność dydaktyczną: skorzystano z nich 135 razy.

4. BIBLIOGRAFIA I BIBLIOMETRIA

Oddział Bibliografii i Bibliometrii został powołany 1 stycznia 2014 r. W Oddziale pracuje 6 osób. Zadaniem Oddziału jest rejestracja dorobku naukowego pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Gdańskiego. Rejestracja danych bibliograficznych odbywa się w systemie Expertus firmy Splendor.

Dodatkowo do zadań Oddziału należy wyszukiwanie cytowań, obliczanie indeksu Hirsza i innych wskaźników bibliometrycznych w bazach Web of Science, Scopus, Google Scholar (nakładka Publish or Perish) na potrzeby sprawozdań, wniosków o granty oraz awansów naukowych. Pracownicy Oddziału prowadzą również szkolenia z zakresu cytowań. W 2016 r. do Bibliografii Publikacji Pracowników, Doktorantów i Studentów UG wprowadzono 9950 rekordów. Na koniec 2016 r. baza zawierała 42 489 rekordów.

Współpraca z Polską Bibliografią Naukową

Od 2015 r. dane z bazy bibliograficznej UG przesyłane są do Modułu Sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej, będącej częścią systemu informacji o nauce POL-on. W 2016 r. przesłano publikacje w dwóch terminach: styczeń i sierpień-wrzesień.

W trakcie letniego okresu sprawozdawczego MNIŚW opublikowało interpretację w sprawie sposobu wprowadzania informacji o autorach i redaktorach do PBN (komunikat z 30 lipca oraz 9 sierpnia 2016 r.). W związku z tym zmienił się sposób przesyłania danych, w konsekwencji spowodowało to konieczność ponownego importu wszystkich danych z bazy bibliograficznej UG do PBN. W przypadku rozdziałów – zmiany spowodowały również konieczność dostosowania programu Expertus oraz wprowadzenia poprawek w rekordach w bazie bibliograficznej UG. W sierpniu przesłano jeszcze raz wg nowych wytycznych wszystkie artykuły w czasopismach z lat 2013-2016. Do końca września poprawiono i przesłano wszystkie rozdziały z lat 2013-2016 wg nowych wytycznych.

OMEGA-PSIR

Od lipca 2016 r. testowano system OMEGA-PSIR mający zastąpić dotychczasowy program Expertus, w którym prowadzona jest baza bibliograficzna UG. OMEGA-PSIR to system opracowany przez zespół Politechniki Warszawskiej w ramach projektu SYNAT. Pozwala na tworzenie bazy wiedzy uczelni. Wszelkie zasoby powiązane są ze sobą, np. publikacje z projektami, promotorzy z doktorantami. Zakres gromadzonych danych dostosowany jest do wymogów MNIŚW i uwzględnia dane wymagane przez system POL-on.

Integralną częścią systemu jest repozytorium, pozwalające na przechowywanie oraz udostępnianie pełnych tekstów publikacji, prac dyplomowych oraz innych dokumentów. Zasady udostępniania dokumentów można dostosować do potrzeb i ustaleń UG.

Testy wypadły pomyślnie. W konsekwencji władze uczelni zdecydowały o przyjęciu systemu jako Bazy Wiedzy Uniwersytetu Gdańskiego.

5. DIGITALIZACJA ZASOBÓW BIBLIOTECZNYCH

W działalności Biblioteki UG ciągle bardzo ważna jest digitalizacja zasobów. Początek digitalizacji związany był z realizacją projektu *Pomorska Biblioteka Cyfrowa*, trwającego od 2009 r. do końca 2012 r. Projekt obsługiwany był przez pracowników zatrudnionych w Oddziale Digitalizacji Zbiorów BUG.

W Oddziale zatrudnionych jest 5 osób. Główne zadania to:

- kontynuacja projektu PBC,
- tworzenie kopii cyfrowych materiałów unikatowych i w złym stanie zachowania (dotyczy to szczególnie gazet z I. połowy XX w.),
- digitalizacja materiałów związanych z historią UG.

Najważniejszym zadaniem jest utrzymanie poziomu (ilość i jakość) dokumentów wprowadzanych do bazy PBC (wymóg trwałości projektu realizowanego ze środków UE). W 2016 r. w grupie bibliotek tworzących zasób Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej BUG była w dalszym ciągu na 1. miejscu pod względem liczby opublikowanych dokumentów.

W 2016 r. liczba wejść do publikacji BUG umieszczonych w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej wyniosła ponad 380 000. Dowodzi to, że dobór publikowanych dokumentów jest trafny i odpowiada potrzebom czytelników. Największym zainteresowaniem cieszyły się czasopisma, gazety i dokumenty dotyczące historii Trójmiasta i regionu oraz materiały dydaktyczne.

6. KOMPUTERYZACJA

Oddział Informatyzacji BUG, sprawujący nadzór nad strukturą informatyczną w BUG, poza standardowymi czynnościami związanymi z informatyzacją, wykonał szereg ważnych prac, do których można zaliczyć:

1. audyt legalności oprogramowania Microsoft
2. modernizacja sprzętu komputerowego
3. zmiana oprogramowania antywirusowego
4. migracja oprogramowania VTLS/VIRTUA do nowej wersji
5. wymiana i instalacja nowych projektorów w auli i w pokojach pracy grupowej w Bibliotece Głównej
6. podpisanie nowej umowy wsparcia dla systemu Virtua ILS
7. wdrożenie testowego Repozytorium Uczelnianego OMEGA PSIR oraz serwera CAS
8. utworzenie bazy danych „Katalog wydawców” dla Oddziału Gromadzenia
9. utworzenie witryny dla konferencji Czasopisma naukowe w bibliotekach – zmierzch czy świt? wraz z formularzem rejestracyjnym
10. przygotowanie sposobu gromadzenia i prezentacji danych statystycznych związanych z udostępnianiem oraz opracowaniem zbiorów

Kontynuowana była współpraca z innymi jednostkami, takich jak:

1. NUKAT - przy realizacji projektu mającego na celu uaktualnienie danych w katalogu BUG (porównanie symboli bibliotek oraz daty ostatniej modyfikacji rekordów bibliograficznych i khw zapisanych w katalogu NUKAT z zawartością katalogu lokalnego)
2. Innovative Interfaces - w zakresie wsparcia oprogramowania systemu Virtua ILS.
3. Centrum Informatyczne UG – przy bieżącym monitorowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa infrastruktury informatycznej.
4. Dział Zamówień Publicznych – przy przeprowadzeniu postępowania przetargowego na zakup nowego sprzętu komputerowego

Pracownicy oddziału uczestniczyli w prezentacjach sprzętu i oprogramowania, konferencjach i szkoleniach.

7. BIBLIOTEKI SPECJALISTYCZNE

W strukturze BUG działały w 2016 r. biblioteki specjalistyczne:

1. Biblioteka Ekonomiczna,
2. Biblioteka Humanistyczna⁶,
3. Biblioteka Matematyczno-Fizyczna – Czytelnia,
4. Biblioteka Neofilologiczna,
5. Biblioteka Prawna,
6. Biblioteka Historii Kultury,
7. Czytelnia Oceanograficzna.

Zbiory bibliotek specjalistycznych obejmują księgozbiór dopasowany do potrzeb dydaktycznych wydziałów UG, przy których biblioteki funkcjonują. We wszystkich placówkach są komputery z dostępem do internetu (56 szt.), służące czytelnikom przede wszystkim do korzystania z baz danych i czasopism elektronicznych.

Biblioteka na Wydziale Neofilologicznym 1.06.2016 r. przyjęła nową nazwę: Biblioteka Neofilologiczna.

Pomieszczenia w budynku przy ul. Wita Stwosza 55 zostały w 2016 r. wyremontowane i zmodernizowane, m.in. wymieniono oświetlenie, wykładzinę podłogową a przede wszystkim zamontowano regały jezdne z napędem elektrycznym. 1.10.2016 r. została tam otwarta Biblioteka Humanistyczna ze zbiorami przeniesionymi z Magazynu Bibliotecznego, który 1.06.2016 r. został zlikwidowany.

W 2016 r. w bibliotekach specjalistycznych udostępniono 375 230 wol. (↓ o 34 131 wol.) książek, czasopism i zbiorów specjalnych, co stanowi ok. 38,9% całości udostępnionych w BUG zasobów. Pracownicy bibliotek specjalistycznych są stale szkoleni w zakresie kopiowania opisów bibliograficznych dla starych zbiorów z bazy NUKAT do katalogu online. Ich praca istotnie powiększa zawartość katalogu online.

W 2016 r. w bibliotekach specjalistycznych wprowadzono do katalogu online 5422 opisów bibliograficznych (12,7% wszystkich wprowadzonych do katalogu online; 941 – utworzone, 4481 – skopiowane z NUKAT) i 9219 opisów egzemplarza (18,3% wszystkich wprowadzonych do katalogu online). W Magazynie Bibliotecznym trwały intensywne prace nad przygotowaniem księgozbioru do przeniesienia (opracowanie i selekcja zbiorów), a od kwietnia 2016 r. zbiory były pakowane i transportowane do Biblioteki Humanistycznej.

⁶ Od 04.04.2016 r. zbiory Magazynu Bibliotecznego były przenoszone do powołanej 01.06.2016 r. Biblioteki Humanistycznej.

8. STATYSTYKA BIBLIOTECZNA

Na prezentowanie danych – dotyczących udostępniania – ma wpływ organizacja dostępu do zbiorów i sposób liczenia czytelników odwiedzających Bibliotekę UG. Przy poszczególnych danych, wymagających komentarza, podano stosowne wyjaśnienia.

8.1 Udostępnianie

Tabela 1

	2016	2015	2014	2013
OBSŁUGA CZYTELNIKÓW				
stan bazy czytelników	47 371 (w tym aktywnych: 16 940)	45 670 (w tym aktywnych: 16 915)	43 367	42 373
udostępniono (na miejscu i na zewnątrz)	963 813 wol.	993 836 wol.	1 095 131 wol.	1 052 568 wol.
transakcje w wypożyczalniach	wypożyczenia: 144 518 wol. prolongaty: 46 775 wol. zwroty: 155 749 wol.	wypożyczenia: 158 037 wol. prolongaty: 53 807 wol. zwroty: 167 262 wol.	wypożyczenia: 157 309 wol. prolongaty: 52 577 wol. zwroty: 170 070 wol.	wypożyczenia: 161 056 wol. prolongaty: 55 069 wol. zwroty: 162 386 wol.
WYPOŻYCZENIA MIĘDZYBIBLIOTECZNE				
z innych bibliotek	756 wol.	1 109 wol.	837 wol.	846 wol.
do innych bibliotek	847 wol.	752 wol.	1 550 wol.	1 255 wol.
SZKOLENIA				
dla studentów I roku	5 668 osób	6 590 osób	12 822 osoby	7 946 osób
dla studentów III/IV roku	785 osób	1 202 osoby	2 000 osób	1 083 osoby
dla użytkowników czasopism i baz danych online)	315 osób	186 osób	476 osób	371 osób

Tabela 2

	SALE	LICZBA MIEJSC	UDOSTĘPNIONO NA ZEWNĄTRZ (wol.)	UDOSTĘPNIONO NA MIEJSCU ⁷ (wol./jednostki)
Biblioteka Główna				
Oddział Udostępniania	6	500	135 814	447 252
Biblioteka Główna Oddział Inf. Naukowej	1	52	-	3 519
Oddział Zb. Specjalnych w BG	2	29	-	1 996
Czytelnia Oceanograficzna Gdynia	1	37	869	3 945
Biblioteka Ekonomiczna	9	242	22 729	145 629
Biblioteka Historii Kultury	1	23	2 711	7 592
Biblioteka Humanistyczna	1	36	2 195 ⁸	1 716 ⁹
Biblioteka Matematyczno-Fizyczna	1	25	2 761	8 413
Biblioteka Neofilologiczna	1	70	11 175	27 432
Biblioteka Prawna	3	103	13 039	124 917
Magazyn Składowy Brzeźno	1	8	-	109
RAZEM	27	1 125	191 293	772 520

Razem udostępniono **963 813 wol.** (↓ o 30 023 wol. w stosunku do 2015 r.)

BIBLIOTEKA UG w POMORSKIEJ BIBLIOTECE CYFROWEJ

Tabela 3

Wykonane skany		Publikacje umieszczone w PBC		Odwiedziny	
w 2016 r.	od 01/09/2009	w 2016 r.	od 01/09/2009	w 2016 r.	od 01/09/2009
331 815	2 129 749	5 726	32 992	383 319	1 697 121

⁷ Książki z czytelni, magazynów, czasopisma i zbiory specjalne.

⁸ W tym 529 w Magazynie Bibliotecznym.

⁹ W tym 107 wol. w Magazynie Bibliotecznym.

8.2 Zbiory

8.2.1 Gromadzenie

(stan na dzień 31.12.2016 r.)

Tabela 4

Wyszczególnienie	stan inwentarzowy
Książki	1 090 567 wol.
Czasopisma	340 810 wol.
Zbiory Specjalne	181 871 jedn.
Razem	1 613 248 wol./jedn.

W ciągu 2016 r. zgromadzono:

Tabela 5

Wyszczególnienie	Wpływy (wol./jedn.)	Ubytki (wol.)
Książki	26 351	7 466
Czasopisma	7 312	2 343
Zbiory Specjalne	3 226 ¹⁰	-
Razem	36 889	9 809

¹⁰ W tym: 1705 jedn. rękopisów, 311 jedn. materiałów audiowizualnych, 136 jedn. dokumentów elektronicznych.

ŹRÓDŁA GROMADZENIA DRUKÓW ZWARTYCH

Tabela 6

Rodzaj wpływu	Druki zwarte			Wartość zgromadzonych druków zwartych (zł)
	Liczba tytułów	Liczba wol.	Uwagi (wol.)	
Zakup	5 831	7 404	krajowe: 6 838 zagraniczne: 566	470 466,25
Egz. obowiązkowy	11 009	15 500	-	660 490,64
Dary	1 715	2 598	krajowe: 1 457 zagraniczne: 1 141	124 646,15
Wymiana	354	447	krajowe: 368 zagraniczne: 79	28 517,00
Inne	131	402	krajowe: 330 zagraniczne: 72	32 386,83
Razem	19 040	26 351	-	1 316 506,87

E-książki: ok. 3 190 000 wol.

ŹRÓDŁA GROMADZENIA DRUKÓW CIĄGŁYCH

Tabela 7

Wyszczególnienie	Liczba tytułów	Wartość (zł)
Prenumerata drukowana polska	376	60 245,90
Prenumerata drukowana zagraniczna	226	472 979,09
Dary	181	27 871,88
Wymiana	118	15 520,00
Egz. obowiązkowy	1 894	168 297,00
Prenumerata wyd. elektronicznych (polskie i zagraniczne)	-	700 251,02
Materiałówka	26	19 310,35
Razem	2 821	1 464 475,24

Liczba prenumerowanych wydawnictw elektronicznych: 62 585 (pełnotekstowe: 28 936, abstraktowe: 33 649)

ŹRÓDŁA GROMADZENIA ZBIORÓW SPECJALNYCH

Tabela 8

Wyszczególnienie	Jednostki ewidencyjne	Wartość (zł)
Zakup	203	17 812,84
Dary	2 461	3 884,00
Egzemplarz obowiązkowy	562	5 478,00
Razem	3 226	27 174,84

8.2.2 Opracowanie zbiorów

Tabela 9

Rekordy bibliograficzne ¹¹	Rekordy egzemplarza	Rekordy zasobu	Opracowanie przedmiotowe (tytuły)	Rekordy KHW utworzone
42 605 9 694 – utworzone 32 911 – skopiowane	50 251	367	11 323¹²	5 070

Opracowanie zbiorów odbywało się w działach merytorycznych, w Oddziale Udostępniania oraz w bibliotekach specjalistycznych.

Klasyfikacja dokumentów do „wolnego dostępu”: 14 840 wol.

¹¹ W tym: czasopisma, dok. filmowe, dok. dźwiękowe, dok. kartograficzne, dok. elektroniczne, dokumenty życia społecznego, normy, stare druki.

¹² Książki, czasopisma i zbiory specjalne.

8.3 Inne dane

STAN KATALOGU ONLINE (31.12.2016 r.)

Tabela 10

Rodzaj rekordu	Liczba
bibliograficzne	614 010¹³
khw ¹⁴	871 613
egzemplarza	958 194
zasobu	21 224

Katalog online wykazuje:

- ok. 87% książek (egzemplarze),
- ok. 95% czasopism (tytuły)

ze zbiorów Biblioteki UG.

W r. 2016 średnia cena nowej książki włączonej do zbiorów wynosiła ok.:

- 42 zł - dla książek polskich (pochodzących z zakupu),
- 322 zł - dla książek zagranicznych,
- 43 zł - dla książki z egzemplarza obowiązkowego.

¹³ W tym: 18 422 dla wydawnictw ciągłych.

¹⁴ Hasła opisów katalogowych.

9. PRACOWNICY BIBLIOTEKI

10.1. Pracownicy zatrudnieni w Bibliotece

176,5 etatów:

pracownicy działalności podstawowej:	162,5 etatu
w tym:	
bibliotekarze dyplomowani:	4 etaty
bibliotekarze i pracownicy biblioteczni:	158,5 etatu
pracownicy administracyjni:	4 etaty
informatycy:	4 etaty
introligatorzy:	6 etatów

10.2 Struktura stanowisk pracowników działalności podstawowej¹⁵

Tabela 11

STANOWISKO	LICZBA OSÓB
starszy kustosz dypl.	4
kustosz dypl.	0
kustosz	51
starszy bibliotekarz	21
bibliotekarz	70
młodszy bibliotekarz	9
starszy magazynier	6
magazynier	1
konserwator książki	2
pomoc biblioteczna	1

10.3. Struktura wykształcenia¹⁶

Tabela 12

WYKSZTAŁCENIE	LICZBA ETATÓW
wyższe (magisterskie)	141,5
wyższe (licencjat)	3
średnie	24
zasadnicze zawodowe	2

¹⁵ Bez introligatorów, pracowników administracji oraz informatyków.

¹⁶ Bez introligatorów.

10.4. Struktura wieku pracowników działalności podstawowej¹⁷

Tabela 13

GRUPA WIEKOWA	LICZBA OSÓB
do 30 lat	3
31 – 40 lat	47
41 – 50 lat	46
51 – 60+ lat	69

10.5. Absencja

Ogółem dni absencji było 7119 (↓ o 255 w stosunku do 2015 r.)

w tym:

urlopy wychowawcze	1835
zwolnienia lekarskie	3590
inne urlopy ¹⁸	1694

10.6 Fluktuacja kadry

nowo zatrudnione na czas nieokreślony:	1 osoba
nowo zatrudnione na czas określony:	6 osób
zwolnione (zatrudnione na czas nieokreślony):	8 osób
powróciły z urlopów wychowawczych:	2 osoby
przebywały na urloпах wychowawczych:	7 osób
przebywały na urloпах bezpłatnych:	1 osoba

10.7 Konferencje. Doksztalcanie

Studia podyplomowe ukończyło 5 osób.

35 osób uczestniczyło w konferencjach.

W warsztatach i szkoleniach wewnętrznych brało udział 35 osób.

W szkoleniu Doskonalenie umiejętności menedżerskich. Menedżer biblioteki, zrealizowanym przez firmę „Trakt”, wzięło udział 14 osób.

W kursach i szkoleniach zewnętrznych wzięło udział 17 osób.

W pokazach (targach) uczestniczyły 2 osoby.

¹⁷ Bez introligatorów, pracowników administracji oraz informatyków

¹⁸ Bez urlopów wypoczynkowych.

10.8 Publikacje, referaty

10.8.1 Publikacje

Marzena Jeżowska, Dorota Padzik

Czasopisma naukowe w bibliotekach - zmierzch czy świt? Biuletyn EBIB, [dokument elektroniczny]. 2016, nr 7 (169), s. 1-5.

Antoni Kakareko

Franciszek Bohomolec - wszechstronny nauczyciel i propagator polskiej kultury. Gazeta Uniwersytecka Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego. 2016, nr 4 (152), s. 22-24.

Luminarze Kołłątajowskiej Kuźnicy. Gazeta Uniwersytecka Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego. 2016, nr 3 (151), s. 22-24.

Naukowa warsztatowa spuścizna rękopiśmienna Profesora Romana Wapińskiego w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego - charakterystyka ogólna i problemy badawcze. W: Rok 1914. Jaka Polska, jaki świat? W kręgu zainteresowań badawczych profesora Romana Wapińskiego. Red. Iwona Sakowicz-Tebinka. Gdańsk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2016, s. 135-139.

Opłatek uczelnianej "Solidarności". Gazeta Uniwersytecka Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego. 2016, nr 2 (150), s. 16.

Uwagi i przestrogi księdza Staszica. Gazeta Uniwersytecka Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego. 2016, nr 1 (149), s. 24-25.

W kręgu dzieł : współtwórcy Konstytucji Trzciomajowej. Gazeta Uniwersytecka Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego. 2016, nr 2 (150), s. 18-19.

Agnieszka Wasilewska

Wiedza i kapitał intelektualny w bibliotece. Folia Bibliologica. 2016, Vol. 58, s. 107-117.

10.9 Nagrody i odznaczenia

- 27 pracowników zostało wyróżnionych Nagrodą Rektora.

10. SPRAWY ADMINISTRACYJNE

11.1 Powierzchnia

Powierzchnia użytkowa BUG na dzień 31.12.2015 r. wynosiła:

Biblioteka Główna UG:	9 366 m²
biblioteki specjalistyczne, magazyn składowy (8 obiektów):	6 346,30 m²

RAZEM: **15 712,30 m²**

11.2 Remonty / Wyposażenie

W Bibliotece Ekonomicznej wyremontowano dolny poziom magazynu książek oraz zamontowano regały jezdne z napędem elektrycznym.

W Bibliotece Humanistycznej pomieszczenia zostały wyremontowane i zmodernizowane, m.in. wymieniono oświetlenie, wykładzinę podłogową a przede wszystkim zamontowano regały jezdne z napędem elektrycznym.

W części magazynowej Biblioteki Głównej dodano do każdego regału jedną półkę, uzyskując dodatkowe miejsce na wpływające nowości.

W Bibliotece Neofilologicznej zamontowano 244 nadstawek na regałach.

W Magazynie Składowym wymieniono 48 regałów drewnianych na metalowe.

11. PLANY

1. Wdrożenie systemu OMEGA-PSIR, który zastąpi program Expertus i pozwoli na tworzenie bazy wiedzy uczelni.
2. Pełne wdrożenie systemu EZD (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentami) – 2. etap.
3. Dalsze intensywne opracowywanie zbiorów retrospektywnych.
4. Planowa i systematyczna selekcja zbiorów.
5. Stałe doskonalenie form pracy z czytelnikami oraz przygotowywanie nowoczesnych usług i źródeł informacji.
6. Poszerzenie oferty szkoleń z zakresu baz elektronicznych.
7. Kontynuacja tworzenia kolekcji dla Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej.